

**Комунальна установа «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Кременецької міської ради
Навчально-виховний комплекс
«Кременецька ЗОШ І – III ступенів № 5 – дошкільний навчальний заклад»
Кременецької міської ради Тернопільської області**

Сьогодні в школі свято

(Збірник сценаріїв виховних заходів)

Затверджено рішенням консультативної ради Комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Кременецької міської ради (протокол №3 від 16.01.2023 р.)

Упорядник: Гладун Світлана Ананіївна, педагог-організатор НВК «Кременецька ЗОШ І-ІІІ ст. №5 – ДНЗ» Кременецької міської ради Тернопільської області, 2023 р.

Рецензенти:

Міщук Світлана Ананіївна, консультант Комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Кременецької міської ради

Ляхович Тетяна Андріївна, заступник директора з виховної роботи НВК «Кременецька ЗОШ І – ІІІ ступенів № 5» Кременецької міської ради Тернопільської області

Рекомендовано консультативною радою Комунальної установи «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Кременецької міської ради для використання в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Театралізоване дійство «Андріївські вечорниці на новий лад»	6
2. Різдвяний вертеп «На Україні зоря засіяла»	14
3. Урок – реквієм «Пам’ять вічно жива...» (до Дня пам’яті та примирення).....	23
4. Вечір пам’яті «Жнива скорботи» (до Дня пам’яті жертв голодомору 1932 – 1933 рр.)	29
5. Сценарій свята «Миколая зустрічаймо в цей святий величний час».....	34
6. Спортивно-художнє свято «Весела сімейка».....	43
7. Сценарій виступу шкільної бригади «За здоровий спосіб життя».....	47
8. Спортивно-музична композиція «Що руйнує нам здоров’я».....	50
Список використаної літератури	

ВСТУП

Школа - це простір життя дитини, тут вона не готується до життя, а повноцінно живе, і тому вся діяльність навчального закладу відбувається так, щоб сприяти становленню особистості як творця і проектувальника власного життя. Відомий педагог В. Сухомлинський писав: «Творення людини — найвище напруження всіх наших сил. Це і життєва мудрість, і майстерність, і мистецтво. Діти — не тільки і не стільки джерело радості. Діти — це щастя, створене нашою працею». Ці мудрі слова, сказані кілька десятиліть тому, актуальні і по сьогодні. У процесі виховування молодого покоління перед учителями постає чимало складних і водночас важливих завдань. Державотворчі процеси, що відбуваються в незалежній Україні протягом останніх десятиліть зумовлюють необхідність вирішення проблеми виховання національно свідомих громадян, справжніх патріотів, відданих Вітчизні, готових до плідної праці в ім'я рідного народу. Кожен з них є активним учасником розбудови громадянського суспільства, відіграє в ньому важливу роль та несе відповідальність у процесах прийняття рішень на всіх рівнях, які впливають на їх життя. Сьогодні, перед нашою державою стоїть завдання – виховання у молодого покоління патріотизму, формування особистості на засадах духовності, моральності, толерантності, реалізації науково-технічного та творчого потенціалу молодих громадян. Виходячи з цього, основна ідея полягає у мотивації громадянської активності молодого покоління. Саме тому патріотичне виховання молоді є одним з найголовніших пріоритетів виховання.

Основними ідеями, які лягли в основу виховної системи, є ідея гуманізму, педагогіки співробітництва, загального піклування, формування єдиного виховного простору. Одним із основних завдань, які ставить перед собою педагог – це створення належного освітнього середовища для розвитку здорової дитини, оволодіння навичками безпечного життя і здорової поведінки, формування в учнів свідомого ставлення не лише до власного життя і здоров'я, а й оточуючих. Характер виховання повинен передбачити глибоке розуміння вчителем фізіологічної природи вихованців їх індивідуальні риси та можливості, повагу до особистості дитини. Головною метою виховання є формування і розвиток високоінтелектуальної, свідомої особистості з громадянською позицією, готової до конкурентного вибору свого місця в житті.

Сучасні діти знаходяться в ситуації численних ризиків, спокус, негативних впливів. Нова парадигма виховання полягає в розумінні дитини як суб'єкта і мети виховання, орієнтує на усвідомлення виховання як соціально-педагогічного явища, на підвищення виховного потенціалу освітнього середовища та проектування цілісного виховного простору. Спираючись на базові моральні принципи, необхідністю формування критичного, креативного і піклувального мислення в учнів в умовах непередбачуваності та інтенсивності соціальних змін, виходячи з актуальних

завдань і перспектив розвитку українського суспільства, визначаються пріоритети у вихованні компетентної особистості.

Реалізуючи ці завдання, уся виховна робота спрямована по таких напрямках: громадянське виховання, родинно-сімейне, патріотичне, трудове, моральне, художньо-естетичне, екологічне, превентивне, родинне виховання, діяльність органів учнівського самоврядування.

Основними завданнями виховної роботи є: - всебічний розвиток людини як особистості та найвищої цінності суспільства; - розвиток її талантів, розумових та фізичних здібностей; - виховання моральних якостей; - формування громадян, здатних до свідомого суспільного вибору, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу громадян держави. Для виконання цих завдань педагогічний колектив школи використовує як традиційні, так і інноваційні форми виховної роботи: бесіди, диспути, "круглі столи", ігри, колективно-творчі справи, квести, лекції, педагогічні, літературні читання, конференції, конкурси, фестивалі, ярмарки, КВК, презентація, змагання, розваги, колажі, флешмоби, виставки, вечорниці, зустрічі, відвідування музеїв, екскурсії тощо.

Основним суб'єктом виховної діяльності в школі є класний керівник. У його діяльності поєднуються ідейно-виховні, організаторські та адміністративні функції. Лише за умови органічної єдності та правильного поєднання усіх цих функцій можна забезпечити успішне здійснення складних і відповідальних виховних завдань. Працюючи впродовж ряду років з постійним складом учнів, він має змогу поєднати зусилля, спрямовані на згуртування і виховання класного колективу, з вдумливим індивідуальним підходом до кожного учня. Та хоч класний керівник і є головним вихователем учнів, він веде виховну роботу не сам, а разом з усім педагогічним колективом, учнівською радою, позашкільними закладами, сім'єю та громадськістю. Тому уся система виховної роботи базується на організації різних за формою та змістом виховних заходів, які сприяють розвитку творчої активності, ініціативності, естетичних смаків. Виховна робота у школі — безперервний, цілеспрямований і систематичний процес впливу вчителя на учня не лише під час навчання, але й поза уроком. Ефективно провести виховну годину зазвичай складніше, ніж дати гарний урок. Збірник «Сьогодні в школі свято» саме і розрахований на те, щоб допомогти вчителям у нелегкій справі творення молодої гармонійної особистості. Добірка сценаріїв вирізняється тематичною різноманітністю та доступністю у практичній реалізації.

Добре спланована виховна робота, активна участь учнів школи в художній самодіяльності, виховних заходах є невичерпним джерелом духовності, відродження нашої національної культури.

«Андріївські вечорниці на новий лад»

Мета: збагатити знання учнів про давні традиції народного святкування, ознайомити дітей з проведенням Андріївських вечорниць та обрядами, пов'язаними з ними: ворожіння, кусання калити; виховувати повагу, любов до українських звичаїв та традицій як джерела національної ідентичності; сприяти розвиткові творчих здібностей, артистичність, викликати бажання берегти свою національну культуру; розвивати комунікативну, інформаційну компетентності та компетентність творчої діяльності.

Обладнання: вишиті рушники, піч, рогачі, глиняний посуд, макітра, декорація української хати, стіл, українські страви, лавки, вкриті килимами, коцюба, учні в українських костюмах, собака, мультимедія, калита.

Звучить пісня «Як у нас на Україні»

Ведучий: У глибину століть сягає наша історія. Пізнати історію рідного краю допомагають нам і книги, і самотутня народна творчість: мелодійні пісні, цікаві звичаї, фантастичні народні казки.

Ведуча: Отже, сьогодні ми з вами через призму сучасності поглянемо на минуле, щоб відчутти красу і поезію давніх звичаїв і обрядів, станемо учасниками одного з чудових свят української молоді.

Ведучий: Сьогодні ми зібралися на Великі Андріївські вечорниці.

Ведуча: Вечір напередодні свята Андрія вважався чарівним, а ніч – доленосною. Цієї ночі кожен хотів дізнатися, яка доля чекає його цього року. Існувало багато парубочих ворожінь, але ще більше було, звичайно, дівочих ворожінь.

Ведучий: Ці ворожіння добрі, вони не несуть у собі нічого лихого: ніяких наговорів, ніяких чар, вони чисті, адже люди у природи просять кращої долі і прагнуть дізнатися, що ж їх чекає у майбутньому.

Ведуча: Молодь цієї ночі спати не лягала, - адже це була своєрідна українська карнавальна ніч. Це була ота єдина ніч протягом року, коли дозволялися різні парубочі жарти та витівки. І от сьогодні для вас, шановні глядачі, - усе найкраще – жарти та розваги наших предків, старовинні звичаї та сучасні пісні.

Разом: Запрошуємо вас на Андріївські вечорниці!

Ведучий: Повернемося в минуле і уявімо таку картину. Тихе українське село, вечоріе...

(декорація хати, господиня в хаті пореється)

Господиня: Вже й вечір надворі, а молоді все нема та й нема. Я вже і вечерю приготувала, ось і пампушки вже готові, і вареники... Ой, я пам'ятаю, колись вечорниці були: дівчата і хлопці як зберуться разом танцювати, жартувати, загравати... (стукіт у двері)

Господиня: О, це вже мабуть дівчата!

Кума: Добрий вечір, кумонько! То що, цю зиму вечорниці перебравися до твоєї хати?

Господиня: Та дівчата попросити! Нехай зберуться, погадають! І я заодно молодість згадаю!

Кума: Тьху!... Тож не вечорниці будуть, а суцільне сороміцтво!

Господиня: А звідки ж така мудра думка у твою дурну голову влізла? Га!? Чи не через вухо!?

Кума: А що – яка он зараз молодь. Ні шити, ні вишивати. А гадати – той мови нема!

Господиня: То якщо ти така розумна, візьми і залишись на вечорниці, і навчи нас!

Кума: А я й залишусь, і навчу. Подумаєш!

Господиня: Ааа... Так тобі теж хочеться молодість згадати! Так би прямо і сказала, а то кругами ходиш.

Кума: Ой, як же кортить, кумонько! Ой коли ж той вечір буде, що багато хлопців буде, і великих, і малих, і розумних, і дурних, і убогих, і багатих, щоб було з ким жартувати. (аж раптом зимове повітря пронизує дівочих сміх, чути жарти, пісня «Як у нас на Україні», сміх стає ближче, господиня схоплюється, заходять дівчата)

Дівчина 1: Добрий вечір вашій хаті, уклін господині, чи веселі вечорниці в нашій Україні. Добрий вечір, господине, славна молодице чули, що у цій хатині будуть вечорниці.

Дівчина 2: Аби щастя було в хаті, щоб усі були багаті, аби було любо, мило, аби всі були щасливі.

Господар: Добрий вечі, добрий вечір, любі гості! Поспішайте, дівчатонька, все приготувати, бо пора вже вечорниці всім нам починати!

Господиня: Ось наліпимо вареничків, білесеньких, пухкеньких, та й запросим до нас в гості парубків гарненьких.

Господар: Щоби вони разом з нами гарно святкували. Андріївські вечорниці піснею стрічали.

Господиня: Люблю слухати, як наші дівчата співають. У мене аж серце завмирає. А заспівайте но, дівчата.

Пісня «Ой не світи, місяченько»

Кума: Ой як же добре ви співаєте. Може й затанцюєте?

Дівчата: А чого б і ні?
танець «Віночок мрій»

Кума: А чи знаєте ви, що сьогодні гадати можна!? І час калиту робити. А ви муки принесли? (до дівчат)

Дівчина 1: Принесли

Дівчина 2: І меду

Дівчина 3: І горіхів (дають все господині)

Господиня: Ну то що, починаймо?

Кума: А чи знаєте ви, що калиту треба разом робити? Отож давайте - 7 склянок борошна; - 1 склянка цукру; - 3 столові ложки меду;

- 3 столових ложки масла; 3 столових ложки олії; - дрібка солі; - склянка горіхів;- склянка маку; - склянка родзинок; - ванільний цукор.Замішуємо тісто, робимо корж, в середині дірку, прикрашаємо горіхами, ставимо в піч. Ну, а поки наша калита печеться, можна й заспівати!

Господиня: Вмощуйтеся зручніше. Будьте як вдома. Сьогодні вечір, у який мають здійснитися ваші надії. Хочете знати свою долю, дівчата?

Дівчата: Хочемо!

Господиня: Бач, які бистрі й розумні. Гарзд! Хай вже буде по вашому. То може і я помолодію біля вас.

Господиня: Ну що, дівчата, де наша миска, наберемо водиці святої, дістанемо з комірчини свічки. (дівчата наливають воду в миску, запалюють свічки)

Дівчина 5: Хто перший свого нареченого буде роздивлятися?

Дівчина 6: Я зараз!

Дівчина 7: Якого хочеш побачити? Білявого чи чорнявого?

(всі дівчата ходять по колу, приказуючи:)

Андрію, Андрію!

Андрію, Андрію!

На тебе маємо надію,

долю хочемо знати, просимо допомагати.

Прийди до нас у цей вечірній час,

у цю годину, та обдаруй кожну дівчину.

Дівчина 6: (дивиться в миску і бачить коханого) Бачу, бачу, який красень!
(все повторюється, коли дивляться кілька разів інші дівчата)

Дівчина 7: Бачу, бачу, он вже обіймається! (всі сміються)

Господиня: Колись, щоб знати, котра з нас швидше заміж вийде, ми складали чоботи до порога. Чий перший на поріг стане, та і заміж швидше вийде. Ану, дівчата, спробуйте і перевірте. Роззувайтесь! Ти, Оксано, перша, і так капчик за капчиком. Потім перший знову переставляє вперед і так аж до порога. Зрозуміли? Що ж, розпочнемо!

Дівчина 1: Чобіточку, мій новенький, теплий, теплий і гарненький, вкажи халявкою дорогу, хто посланий мені від Бога.

Дівчина 2: Лети, впади, та не розбийся, і з вулицями розберися, й минувши вуличку Івана, вкажи на вулицю Степана.

Дівчина 3: А я свій кину аж під хмари хай розшукає мою пару.

(звучить весела музика, дівчата по черзі скидають правий чобіт, кидають його, а потім коментують)

- Мій кудись на Київ показує!
- А мій – на Тернопіль!
- А мій, здається, - на Париж!
- Ну, а мій – на Вигнанку! Десь там моя доленька!
- Запам'ятовуйте! І звідти старостів чекайте!
- А мій чомусь до хати носком повернувся!
- То він показує, що тобі ще рано заміж виходити, дома посидиш іще! Не сумуй! Ти ж ще молоденька!

Дівчина 4: Ага, зовсім молоденька, почекай трошки.

Дівчина 5: Щось хлопці наші десь затримуються. Піду гляну....

(виходить, прислухається, здалека чути чоловічі голоси)

Хлопець 1: Ото цілий рік чекали цих вечорниць, треба гарно порозважатися....(сміються)

Хлопець 2: А чого ж то нас ніхто не кличе? Зірка перша вже зійшла!

Дівчина 5: Ходіть, ходіть, ворожити будемо!

Хлопець 3: Добрий вечір, добрим людям! (заходять до господи)

Господиня: А я вже думала, що вечорниці без парубків будуть.

Хлопець 4: Добрий вечір вам, а то дівчата слова не дадуть сказати.

Дівчина 6: А тепер найголосистішому співаку дамо смок тунця, щоб бульки не пускав і ще голосніше співав.

Хлопець 7: Ми так замучилися, проголодалися, може нам би чого з'їсти?

Пісня «Наші хлопці вареників хочуть»)

Господиня: Милі гості, просим сісти,

Дівчина 1: Вареники будем їсти.

Дівчина 2: Вареники непогані,

Дівчина 3: Вареники у сметані

Дівчина 4: Вас чекають у макітрі

Дівчина 5: Вареники дуже ситні

Дівчина 6: Білобокi, круглолиці

Дівчина 7: З української пшениці.

Дівчина 8: Їжте, їжте, просим щиро

Дівчина 1: Вареники наші з сиром

Дівчина 2: Вареники непогані

Дівчина 3: Вареники у сметані

Господиня: Дівчата, почастуйте хлопців. (їдять разом вареники)

Дівчина 1(бере пиріг і підходить до хлопця)

З'їж, Андрійку, пиріжок,

Він дуже смачненький,

а у нього всередині

сирочок дрібненький.

Хлопець 5: (кусає пиріг і кривиться)

Чи ти, дівча, з роду-віку

пирогів не їла,
чи твої пироги
клоччям начинила?
Нехай тебе лихий знає
з цими пирогами,
ти би краще розкидала
їх помежи псами.

(голос з коридору: «Хлопці, допоможіть мені!», відчиняються двері і на порозі стоїть з великим гарбузом в руках Роман, на шиї в нього в'язанка бубликів)

Хлопець (Роман): От і клята та дівка Уляна, я ж до неї і так, і с'як, і бубликом хотів пригостити, а вона все брикається та глузує. Я думав, що вже домовився з нею про весільну сукню, а вона мені – гарбуз. Та нічого, мазут ь, багато насіння з нього буде, та й кашу гарбузову я люблю.

Дівчина 5: Не сумуй, Ромцю!

Хлопець (Роман): Я і не сумую, та батько буде бити! До кого ж тепер поведуть мене свататись. Я вже чисто замучився.

Чи я, тату, не доріс,

чи я, тату, переріс.

Чи не рублена хата,

чом не люблять дівчата?

Дівчина 6: Ой, Ромцю, любиш ти гарбузову кашу, а не Уляну.

Дівчина 7: Ти нам нагадуєш слова із пісні, де козак любив пироги, а не дівчину.

Дівчина 8: А давайте заспіваємо

Пісня «Із сиром пироги»

Господиня. Весело у нас тут, та піду-но калиту допикати.

Хлопець 1: Тітко! А для чого оті паляниці позначати?

Господиня: Щоб кожна дівчина свою впізнала...

Хлопець 2: А що буде як паляниці спечуться?

Господиня: Ми їх покладемо собаці. Чию паляницю собака найшвидше з'їсть, та дівчина найшвидше заміж піде.

Хлопець: Ото цікаво!

(вбігають по черзі дівчатка, замішують тісто, виробляють паляниці: деякі змушені повернутися назад за водою, бо випустили з рота воду, хлопці їх смішать)

Господиня: В кого паляничка готова, кладіть на бляшку.

- Галино, а йди-но сюди! Віднеси пекти ці паляниці.

Хлопець 4: Ви б нам, тітко, розказали, звідки пішов отой звичай – гадати на Андрія.

Господиня: Розкажу, як від старих людей чула. Андрій – один з апостолів Ісуса Христа. Його ще називають Первозваним, бо саме його та його брата Симона – Петра Ісус зробив своїми першими учнями. Обидва були рибалками, обидва без вагань прийняли вчення Христа і були наділені

властивостями цілителів. В апостолів вірили, бачили їх надзвичайні вміння зцілювати хворих, калік, незрячих, кволих. Кволі після зустрічі з ними ставали здоровими. З роками народ став звертатися до Андрія Первозваного як до свого цілителя. Люди вірили, що саме в ніч народження апостола можуть збутися ті бажання, які омріяв кожен. Особливо дівчата. І ще старі люди кажуть, що все загадане збудеться тільки тоді, коли в нього віриш. Без віри гадання не буде мати ніякої сили. От так, мої любі...

Господиня: Дівчата, а ходіть, глянемо чи готові паляниці!

Кума: 13 грудня – одне із трьох важливих свят передріздвяного посту. Перше – Введення Марії у храм (4 грудня), друге – Андрія Первозваного (13 грудня) і третє – Миколи Чудотворця (19 грудня). Ці свята ніби регулюють поведінку людини і певною мірою мають дидактичне значення. Саме від Введення починається піст. У цей час молодь навчають різних ремесел, співаючи та ведучи розмови. Розповідають казки та легенди повчального характеру. В них засуджуються брехня, розпуста.

(входить господиня)

Господиня: А ось і паляниці готові!

(дівчата підбігають і забирають кожна свою. Складають їх на дошку по черзі)

Господиня: Ходімо до собаки!

Хлопець 5: Цікаво, чи захоче ще їх їсти!

(дівчата і хлопці заглядають, чию палицю взяв собака. Жарти, сміх)

Господиня: Ну що, дівчата, гарна гра?

Дівчата: Цікава!

Господиня: А зараз ворожба для хлопців. Оце вам тарілка. Дівчата, кидайте туди свої персні. Наливайте воду і нехай хлопці губами дістануть перстень. Чий дістанете, та й парюю буде. (ворожать)

Дівчина 1: Я принесла ось це зілля. Бабця казала, що вони колись сплітали з нього віночок і підкидали в гурті дівчат вгору. На кого віночок впаде, той заміж перший піде.

Дівчина 2: Вінок готовий! Ану, всі до гурту!

Хлопець 6: А тепер давайте калиту ділити (підвішують калиту на зріст людини)

Дівчина 3: А Дідом хто буде?

Хлопець 7: Филимон, він до ладу вмє примовляти

(сцена з Дідом)

Дід: Ну що ж, дякую за довіру. Слухайте мою умову: хто вкусить коржа, під'їхавши до нього, і не засміється, тому все минеться, а як засміється – той від мене не відмикається. Ну, хто перший? Ти? А може, ти?

Дівчина 4: А я не хочу!

Дівчина 5: А я боюсь!

Дівчина 6: А я й так вже регочу!

Дівчина 7: Ну, я перша поїду, де моє не пропадало? Сім бід, один отвіт (скаче на хрестовині з кочерги та лопати)

- Діду, діду, я до тебе в гості їду.
- По яким ділам?
- Зараз оголошу я вам: хочу калиту кусати.
- А я буду по пиці писати.
- Як засміюсь, писай.
- Ану-ану, кусай (кусає)
- Мене ніхто зроду віку не розсмішить. (вкусила і засміялась)

Дід: Хто наступний?

Дівчина 8: Давайте, діду, я поїду

- Діду, діду, я до тебе калиту кусати їду.
- Глянь же, не нароби сліду.
- Та не смішіть мене.
- Ну-ну, кусай, або личко підставляй.
- Ой, їй Богу, не можу!
- Кусай, тобі кажу.
- Ой, нажила біду собі (вкусила і засміялась)

Дід: Ось тобі туди й сюди! (мастить її сажею, дівчина втікає)

Хлопець 8: А дайте-но і я проскакаю на цім скакунові,

Дід: Пожалуйте, господин – сковородин.

- А солодка калита?
- Хай скуштує, хто пита?
- Ой, укушу!
- Ой, напишу! (кусає)
- Ну, куснув (сміється)
- Ну, а я писнув (мастить його сажею)

Дівчина 1: А тепер я. Діду, діду, я їду.

Дід: Куди?

Дівчина 1: До твоєї бороди. (зриває бороду)

Дід: Оце вже, мабуть, по калиті.

(всі хлопці беруть участь у кусанні калити. Паляницю одержують ті, хто вкусить і не засміється. Всіх, хто засміється, дід мастить сажею; дівчата спеціально смішать хлопців, щоб розсмішити)

Господиня: А ми, дівчата, ворожили ще ось як: натягували стрічку. Кожна дівчина прив'язувала до неї свою нитку. Чия нитка швидше згорить, то та дівчина першою заміж вийде.

Дівчина 2: А давайте й ми так поворожимо! (ворожать)

Дівчина 3: Дівчата, а давайте погадаємо ще на шапці. Мені бабця розказувала: в шапку кладеться лялька, перстень, ключ і інші предмети.

Дівчина 2: Давайте, я це все в шапку покладу, а ви не підглядайте. А тепер йдіть і вгадуйте свою долю.

(мірт - походиш ще в дівках, лялька – зрадить милий, ключ – бути тобі господинею, перстень – скоро весілля)

Хлопець 6: Дякуємо господині за теплу хату, молодим дівчатам за стіл багатий. Нехай на свята у вашій хаті буде гостей багато.

Дівчина 5: Ми гуляли, веселились,
усім весело було.
Вечорниці завершилися
і, здається, все пройшло.

Хлопець 7: Ні, так просто не проходить,
в серці струночка бринить.
Про шкільні ці вечорниці
спомин в серці буде жить.

(всі учасники виходять на сцену)

Господиня: ось і ожили перед нами звичаї і традиції нашого народу. Тепер, головне, щоб вони і надалі не пішли у забуття. Міцний наш рід, жива у нього пам'ять про минуле. Тож, бережіть цю прекрасну, невичерпну скарбницю народної творчості. У ній розум, кмітливість, гумор, надія і світло завтрашнього дня. Хай у вас завжди живим вогником світяться обереги пам'яті!

Вертеп «На Україні зоря засіяла...»

Мета: відродження національних традицій, висвітлення українських різдвяних обрядів, вміння спостерігати та помічати цікаві елементи святкування, допомагати учням зрозуміти духовну цінність свята, виховувати інтерес до українських звичаїв, традицій, розвивати інтерес дітей до старовинних українських звичаїв, різдвяних свят, співу колядок, викликати емоційний відгук дітей, розвивати комунікативну, інформаційну компетентності та компетентність життєтворчості.

Обладнання: українські костюми, вифлеємська зірка, аудіо записи колядок, вертеп, оселя в українському стилі, вишиті рушники, посуд.

Дійові особи: (18) звіздар, 4 пастушки, 2 ангели, 3 царі, Ірод, 2 воїни, Жид, Циган, Біда, Смерть, Чорт

Колядка «Добрий вечір, тобі...» (звіздар і пастухи заходять до хати)

Звіздар: (стукає тричі палицею із зіркою)

Слава Богу! Добрі люди,

з Вифлеєму ми ідемо,

і ступаємо усюди,

звістку радісну несемо.

Пастушок 1: Ми вночі при стаді спали,

й не знали, й не гадали,

що коїться в небесах.

Пастушок 2: Аж тут раптом серед ночі

протираєм сонні очі

і почули – хтось співає,

а на небі зірка сяє.

Пастушок 3: Ми почули спів ангелів,

спів величний, спів веселий,

що в вертепі, у яскині

Божий син родився нині!

Пастушок 4: Це є князь над князями,

володар він над світами,

хоч родився так убого,

та всі знають: це – син Бога!

Колядка «Бог предвічний»

(заходять царі)

Цар 1: Сотні років ми страждали,

На Месію всі чекали.

Цар 2: Врешті зірка засіяла:

нам дорогу показала.

Цар 3: У далекий Вифлеєм

ми оце з дарами йдем.

(кладуть дари. Ангел дзвонить. Його легкий передзвін заглушує своїми

вигуками жид, який входить до хати)

Жид: Гутен морген! Я до вас,
У найкращий для вас час.

Мо* згендлюю, мо* сторгую,
все міняю, все купую.

А що треба, то продам,
бо я маю добрий крам.

Звіздар: Забирайся, Мошку, з хати, бо торгу не буде.
Нині хочуть святкувати усі чесні люди.

(царі відходять на другий план)

пастушок 1: Ми не міняємо, і не торгуємо,
і тебе, жиде, не потребуємо.
Ми нині Месію вітаємо, Лейбо.
Він бо прийшов не з шинку, а з неба.

Жид: Що то має із Месії?
То най оре, то най сіє.
То най вчиться молотити,
і до жида все зносити.

Пастушок 2: По що нарід колотити?
Іди, жиде, камінь бити.
А як ні – хапай торбину
і гайда у Палестину.

Жид: Що?! Жида з хати виганяти,
Мошка в плечі випихати?
Щоб до вас Біда прийшла,
Щоб вам Циган коні вкрав,
Щоб вас Чорт у пекло взяв.

(звучить музика, заходить Чорт і Біда)

Чорт: Хто мене тут поминає,
Хто мене не забуває?
Там де бійки, сварки, крики,
там мої грають музики!
Де нишпорять шахраї,
там товариші мої!
А де всякі чарівниці,
там мої рідні сестриці.
Бо я жвавий і моторний,
тільки що я трохи чорний.
Тому й ім'я таке маю -
Чортом мене називають.

Біда: А я – ваша Біда,
я вас всіх віддавна знаю!
Я вас мучу, пригинаю,
відбираю ваші статки,

не лишаю на вас й латки!

Сію вам у душі страх!

Сила в мене є в руках!

Циган (заходить): Добрий вечір, газдинонько!

Слава Богу, що покликали...

Бо мороз надворі (нюх, нюх)

Ой, як смачно салом пахне у вашій коморі!

Я є циган щедрий, умію робити,

Кую, дую та й краду,

Вмію ворожити.

Можу навіть жінку вкрати,

У кого є файна.

Можу коника гнідого

вивести зі стайні.

Можу ложку підгострити,

голос підкувати,

а як дасте кусень сала -

на скрипці заграти.

Чорт: Добре, цигане і жиде,

Так треба робити,

я подбаю, щоб вам в світі

було добре жити.

Ану, цигане, заграй,

хоч би на гармошці,

а я з Мошком та Бідою

погуляю трошки.

(Чорт, Жид та Біда танцюють циганочку)

Пастушки: Боже, Боже, поможи

позбутися цієї сатани.

(з'являються ангели, нечиста сила відходить вбік)

Ангел 1: Мир вам, браття мої милі,

тут слабкі пекельні сили.

Нічого ся не лякайте,

тільки віру в Бога майте.

А хто Бога споминає,

то там місця Чорт не має.

Ангел 2: Бог мене сюди послав,

щоб я вас охороняв.

Стеріг і в хаті, і на полі

людей від всякої недолі.

Хто горілки не буде пити,

бари буде обминати,

жінку, дітей шанувати -

той завжди щасливий буде,

й любитимуть його люди.

Жид (до Цигана): Чуєш, що воно сказало?
щоб хлоп пити перестало!

А як хлоп не буде пити,
з чого Мошко буде жити?

Чорт (до Мошка): Не журися, любий свате,
я буду людей цькувати,
щоб на нашу йшли дорогу,
менше щоб молились Богу,
один одного щоб били,
добре щоб горілку пили,
от тоді ми будем жили.

Ангел 1 (до Чорта):

Йди геть від них, нечиста сило!

Звіздар: Геть, нечисті, з хати, геть!

Жид: Ну-ну-ну!

Я вам ще свого докажу,
я про вас всіх Іроду розкажу!

(Циган, Чорт і Мошко втікають, за хвилину входить Цар Ірод з воїнами)

Воїн: Чого тут шум, чого всі треба?!

Ірод: Що за крики тут у хаті,
я вас хочу запитати?
І скажіть також мені
хто за люди ви такі?
А то зараз всім від мене
страшна кара буде.

Жид: Найясніший, світлий царю,
вони слугу твого вірного зобиджають,
а тебе тут зневажають!
Кажуть, що іншого царя мають.

Пастушок 1: Ти є цар, та тільки земний,
а вродився цар таємний,
що буде понад царями,
над землею й небесами.

Пастушок 2: То не цар, то вічний Бог,
що панує без тривоги!
Ти боїшся того Бога,
бо лиха твоя дорога!

Ірод (грізно): Що?!!

Жид: Мій царю, вони тут повідають,
про такії вісті,
що Цар світу народився....
в Вифлеємі місті!

Ірод (до воїна): Який там Цар?!! Що він плете?

Воїн: Мій царю! Кажуть, є новина -
породила Діва Сина!
(здивовано) Месію начебто – Царя усього світу,
обіцяного в Заповіті.

Ірод: Ха-ха! Зуміли розсмішити!

Воїн: Царю мій, прийшли зі Сходу мудреці,
котрим відомо, що родився новий Цар,
новий Землі Володар!

Ірод: Хто? Що? Месія? Цар?
ти щось, певно, недочув!
Ану зараз же, мерщій
поклич зі сходу мудреців!

Царі: Ми царі зі Сходу,
у твій край приходим,
поклонитись тій Дитині,
що родилась в Палестині.

Цар 1: Я – цар єгипетського роду,
де мій народ з давніх-давен
пророкував і проповідував,
що має народитись Божий Син -
Спаситель світу!
Побачив я зорю й дари з собою взяв,
щоби малий Ісусик їх прийняв.

Цар 2: Я – цар індійського народу,
де мій народ по горах і лісах блукає.
Різних богів собі шукає.
А сьогодні ангел мені сповістив,
що Христос ся народив.
І я дари з собою взяв,
щоби Ісусик їх прийняв.

Цар 3: Я – цар грецького народу,
я не боюсь нічого зроду.
Мій народ по морях гуляє,
і Бога – Зевса величає.
А на Сході зоря засіяла,
і дорогу мені показала.
І я дари з собою взяв,
щоби Ісусик їх прийняв!

Ірод: Що ж, ідіть, ідіть у Вифлеєм
і царю вклоніться,
а назад будете йти -
сюди поверніться.
Вкажете і мені путь,
куди іти треба.

Бо вклонитися Йому
в мене потреба. (Царі виходять)

Ірод: Відколи я вчув оцю новину,
що новий цар народився,
не маю спочину.
Я не можу цього знести!
Я зітру цього Месію,
бо трон Мій царський
забрати Він не сміє!
Воїни! Всіх дітей в краю зібрати,
всіх дволітніх постинати!
Кожен хлопчик до двох літ
Хай загине! – Так зробіть!
А між ними, певно, й Він,
знайде свій смертельний згин!

Воїн: Твій наказ святий для нас,
ми виконуєм в цей час!

Ірод: І мале дитя в яскині
мусите найти ще нині!
Бо інакше – всім нам смерть!

Смерть: О! Хтось гука за мною,
готова я усіх стинать косою!

Ірод: Смерте люба! Смерте мила!
Ти завжди мені служила,
всіх косила ворогів,
всіх – кого я повелів!
А тепер скоси Отого,
що в вертепі народився,
з Пречистої воплотився.

(до воїнів): Гей, солдати, мої вірні!

Воїни: Ми тут, Царю!

Ірод: Ну то, що? Всі діти вбиті?

Воїни: Так, мій Царю!

Ангел 1: Не тішся, Іроде лукавий,
нажився ти лихої слави.
Ніщо безкарно не пройде,
ніщо безслідно не зникає,
і над катом кожним лютим
меч долі звисає.

Ангел 2: Знай же, Іроде лукавий, - ось тобі новина:
межи дітьми не убили ви Божого Сина!

Ірод (з розпачем): Що?!? Бунт, зрада?!?!
(оговтавшись) О, Смерте, Смерте моя мила,
ти всякий бунт ущент душила!

Прилинь, махни рукою раз і вдруге,
нехай згинуть з світу усі добрі люди!

Смерть: (немов відлуння) О-го-го-го!

Ні, синку, нам їх не здолати!
Тож зупинись й ходи зі мною,
у темряви і вічності палати.
Бо мале Дитя в яскині
має владу в світі нині,
мушу я Йому служити,
а тебе я маю вбити.

Чорт(захекано): Пройшов я тисячі доріг,
стоптав я тисячі чобіт,
аж поки долетів сюди.

(нюх,нюх) Ха-ха!

О, тут вже чую грішну душу!

Її з собою взяти в пекло мушу! (Чорт приступає до Ірода)

Ірод: Гей, сторожа!

Смерть (відганяє косою воїнів):

Вона тобі вже не допоможе!

Ірод: О, Смерте, Смерте моя мила!

Зостав мене, я жити хочу - усю тебе я озолочу!

Смерть: Від мене не відкупишся ти золотом, вражий сину,
пішли зі мною в домовину!

Чорт: Ходім, ходім, мій любий Царю,
тебе в смолі я покупаю!
Ходім зі мною в пекло,
там нам з тобою буде тепло!

(Смерть косою за шию забирає Ірода, Чорт підштовхує його рогацем)

Ангел 1: Поборено зло, лютий цар відступив,
звалив його спільний до волі порив.
Хай згода й любов поміж вами панує,
хай справами вашими серце керує,
хай злоби і заздрості згине отрута,
Щоб Ірод ніколи не зміг повернутись!
А ми нині радо Ісуса вітаймо
і славу вівіки йому заспіваймо!

Колядка «Небо і земля»

Ангел 2: Прощавайте, добрі люди,
вже спокій віднині буде.
Щиро Господа благайте,
своїх діток научайте:
щоб до церкви всі ходили,
щиро Богу ся молили,
здержуйтеся від пустоти,

не робіть батькам гризоти.
Ангел 1: В хаті клопіт не ведіть,
із сусідами, звичайно,
не сваріться, бо не гарно.
Кожен з вас запам'ятав,
як гірко Ірод умирав.
Він не хотів по правді жити,
Бога не хотів любити,
все в гріхах бенкетував,
Чорту душу продавав.
Ангел 2: Шляхом Ірода не йдіть,
до Бога ся поверніть -
то вас Бог буде любити,
буде вас благословити,
пошле вам щасливу долю
і удома, і на полю.
Пастушок 1: Добре сталося, слава Богу,
тож збираймося в дорогу!
Пастушок 2: Але поки вийдем з хати,
треба щастя побажати!
Пастушок 3: Дім добром обдарувати!
Ангел 1: Ми нині охоче від серця співаєм,
з Різдвом Христовим ваш дім звеселяєм!
Бажаєм усього, чого лише треба,
щоб Господь вам дав із високого неба!
Ангел 2: Величний цей день і весела новина -
вітає Ісусик – маленька Дитина.
Хоче побожнеє слово сказати,
хоче принести вам радість до хати.
Може, в оселі чогось вам бракує,
може, в оселі хтось гірко сумує?
Пастушок 1: Кого бракує – не забувайте!
хто гірко сумує – розвеселяйте!
Разом з маленьким Ісусом на сні
всіх вас здоровимо в рідній країні!
Пастушок 2: Щоб ниви зростали без грому, без тучі,
в стодоли лягали зерна лискучі!
Хай в кожнім ділі Бог помагає!
Христос ся рождає! Христос ся рождає!
Колядка «У зимову сніжну днину»
Жид (визираючи з-за колядників):
Повіншую вам, як жид добренький,
хай від вас втече біда усенька.
Нивка родить по сто кіп,

сто колосків в один сніп.
Ви так просто не ідіть,
як прийшли, то щось просіть.
Господарі тут – хороші,
вони мають грубі гроші:
є доляри, троха гривні -
вони дати вам повинні.
Але гроші, щоб носити,
треба випити, закусити!
Тра горілку, треба шнапс,
щоб ми пам'ятали вас!
А ще – ковбаси і сала,
щоб нас не лишилось мало,
а ще піввідра салату,
щоб дійшли ми в крайню хату,
і конхвети в чоколяді,
щоб дівчата були раді.
Як нам всьо тово даєте -
проблем мати не будете,
буде як і буде з ким,
буде де і буде чим.
Буде вам усе вестися, приростати і нестися:
гроші, діти й пацючки -
і великі «зірочки» (для військових)
гроші, діти і пацята -
все привалить вам у хату.
Й буде всьonaturlishgut
alles, allesnichtkaput!
Пастушок 3: (урочисто говорить і засіває):
Віншуєм вам нині, усі добрі люде,
нехай поміч Божа завжди з вами буде.
Хай кожної днини, кожної години
Бог благословить вас, біда нехай згине!
Пастушок 4: Сійся-родися жито, пшениця,
хлібець насущний, всяка пашниця!
Щоб добро пливло в стайні, комори,
хліба не бракло у вашому дворі!
Сійся-родися серед народу
Віра, Надія, Любов і Згода!
Щоб в дні тривоги стояли люди
серце при серцю, а груди при грудях!
Хай нашої єдності вороги лякаються,
а ми дружно скажем: «Христос рождається!»

Урок – реквієм «Пам'ять вічно жива»

Мета: поглибити знання учнів про героїчне минуле нашого народу в боротьбі за державність та незалежність, розвивати усвідомлення величі подвигу українців у Другій світовій війні; виховувати в учнів шану і повагу до тих, хто ціною власного життя здобув перемогу у війні і здобуває перемогу на сході України в наші дні.

Обладнання: український вінок, презентація, маки, тематичні відеоролики, аудіо та відеозаписи пісень, розтяжка «Пам'ять вічно жива»

Епіграф: «Тільки той, хто пам'ятає минуле, вартий майбутнього»
(відеоролик «Пам'ятаємо! Перемагаємо!»)

1. Весна іде, і переможним кроком
в тюльпановому вічному вогні
йде травень крізь хвилини, дні і роки,
несе нащадкам спогади свої.
2. Весна іде квітчасто, гордо, юно,
як втілення найчарівніших снів.
О весно красна, ти ще не забула
в історії своїй жахливих днів?!
3. Із року в рік часопис віддаляє
своїх нащадків далі від Другої світової війни.
Та травень знову й знову нагадає,
як із життя ішли його сини.

Ведучий 1: Доброго дня всім, хто зібрався в нашому залі напередодні Дня пам'яті та примирення та ___річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні. Ми не святкуємо, а гідно вшановуємо подвиг українського народу, його вагомий внесок у перемогу антигітлерівської коаліції, засвідчуємо повагу до всіх борців проти нацизму, увічнюємо пам'ять про загиблих воїнів, жертв війни, воєнних злочинів, депортацій та злочинів проти людяності, скоєних у роки війни.

Ведучий 2: 8 травня – День пам'яті та примирення. Цей день – є днем жалоби за всіма загиблими під час Другої світової війни та покликаний бути нагадуванням втрат та жахів війни. 9 травня – день смутку і печалі. 9 травня... і пам'ять ожива.

Відеоролик « Сім мільйонів українців»

Ведучий 1: Пам'ять... Це не просто частина історії. Пам'ять – це наша совість, біль, наша гордість. Пам'яті наших дідів, батьків і старших братів, пам'яті вічно молодих солдатів і офіцерів, що мужньо боролися з ворогом і перемогли, пам'яті тих, хто поліг смертю хоробрих, пам'яті всіх, чиї серця обпалила Друга світова війна присвячується!

Читець 1: Доки світанками сонце встає,
а на калині зозуля кує -
пам'ять людська не забуде повік

мук закатованих, попелу крик.
Там, де кривавий пройшов душогуб,
свідком лишився обпалений дуб.
Чорний, як лихо. І жахом пропах.
Навіть боїться гніздитися птах.
Віти – мов горе заламаних рук.
Ні! То не свідок. А Пам'ятник мук!
Доки світанками сонце встає -
нам на калині зозуля кує!

Читець 2: Тільки, як тріскає в тиші земля,
стогін важкий із могил промовля:
«Спинись, Людино! Мовчки поклонись.
у тишині задумайся на мить».
І нам життя всміхалося колись,
дзвонила сонцем сяюча блакить.
Ми мали в серці мужність і любов,
і вірили у Перемоги час!
Хоча зотлілий попіл захолов,
але наш голос досі не погас.
Орали ми і засівали лан,
щоб добротою колосився світ.

Читець 3: Якби зібрати болі наших ран,
то розколовся навіть і граніт!
Не треба сліз! Ще наші нас печуть,
як тихо плаче росами трава.
Нехай же мирно променіє путь,
для тих, хто наших мук не забува!
Коли не спить далекий небосхил
і стелиться туманом сивина.
Наш гнівний голос чути із могил:
«Хай буде тричі проклята війна!»

Відео «Хроніка війни»

Ведучий 2: Війна... Страшна трагедія минулого століття, пекуча рана, яка болить досі чи не в кожній родині України. Війна розпочалася для України 1 вересня 1939 року із вторгнення військ нацистської Німеччини до Польщі, а завершилася 2 вересня 1945 року беззастережною капітуляцією Японії.

Ведучий 1: Під час війни були здійснені найбільші в історії злочини проти людства, а також вперше і в останнє застосовано атомну зброю. До армій ворогуючих сторін було залучено понад 110 млн. чоловік та жінок. За результатами війни було створено ООН (Україна – один із засновників) та сформовано сучасну систему міжнародних відносин.

Ведучий 2: 110-120 тис. українців у лавах війська Польського розпочали світову боротьбу проти нацизму, 8 тис. з них загинуло протягом місяця війни. Також 1 вересня Люфтваффе бомбардувало Львів та інші

західноукраїнські міста, що тоді перебували у складі Польщі. Між 12 та 22 вересня Львів пережив подвійну облогу: із заходу – нацистськими військами, зі сходу – радянськими. СОСО вступив у Другу світову війну 17 вересня 1939 року на боці нацистської Німеччини. Цього дня Червона Армія перейшла тодішній радянсько-польський кордон – на допомогу німецькій – та окупувала Західну Україну та Західну Білорусь.

Ведучий 1: Дорогою ціною заплатив український народ за участь у найстрашнішій за всю світову історію війні. Не щезне в пам'яті людській, не йде в забуття великий подвиг і велика трагедія нашого народу – його битва, його перемога над фашистами. Можна по різному ставитися до війни, по різному її називати, але хіба можна забути тих, хто віддав своє життя для щастя інших.

(Святослав Вакарчук, соціальний ролик «Щоб пам'ятали»)

Ведучий 2: Україна зазнала великих втрат серед цивільного населення. Протягом Другої світової війни загинуло близько 4 млн. українських військових, більше 5 млн. – жертви серед мирного населення. Мільйони людей залишилися без домівок, десятки тисяч дітей втратили батьків. Важко знайти родину в Україні, яка б не оплакувала рідних, полеглих на полях кривавих боїв.

Пісня «Балада про мальви»

Ведучий 1: Минають роки, відлітають у вічність... Більше 70 років минуло з тієї тривожної ночі, коли замовкли останні постріли гармат, прийшов мир, настала тиша, за яку заплачено ціною життя мільйонів людей.

Ведучий 2: В жахіття війни було втягнуто 67 держав, 80% населення земної кулі. Друга світова тривала довгих 6 років. Вона пронеслася над величезними територіями Європи, Азії й Африки, охопила простори всіх океанів. У цій війні загинуло близько 60 млн. осіб, не говорячи вже про поранених і тих, хто пропав безвісти. Лихо й страждання, які пережили люди, незмірні.

Ведучий 1: Все далі відходять грізні роки страшної війни. Але не згасає пам'ять про тих, хто приніс на вівтар Великої Перемоги своє життя. Для України Друга світова війна – національна трагедія, під час якої українці, позбавлені власної державності, змушені були воювати за чужі імперські інтереси і навіть вбивати інших українців.

Ведучий 2: Поруч із тим, слід наголосити на внеску саме українців у розгром нацизму і згадати як про солдат радянської армії (понад 6 млн) та вояків УПА (понад 100 тис), так і про тих українців і вихідців з України, які перебували у військових з'єднаннях інших держав: Польщі, США, Канади, Франції.

Ведучий 1: З різних причин українці воювали і по інший бік: у військах Німеччини, Румунії, Угорщини, Словаччини, Хорватії.

Ведучий 2: Із Україною також пов'язане і завершення війни. 2 вересня 1945 року генерал Кузьма Дерев'янка від імені СРСР приймав беззастережну капітуляцію Японії.

Ведучий 1: Лише на території України в руїни і згарища перетворено 714

міст, 28 тис. сіл. Скільки горя, мук, крові, життів людських за цими цифрами... Кожен день – як рік, кожен рік – як століття.

Ведучий 2: Це все було... Були німі кургани, війна ішла не на життя, а на смерть. Як сиві Дніпрові води, збігають роки. Журавлиними ключами відлітають у далекий вирій дні. А навкруги вирує вічне життя...

Читець: Ми свято шануємо пам'ять усіх,
хто власним життям нашу юність зберіг,
хто впав за свободу у грізну годину,
за землю священну, за Україну!
Вони у бронзі й камені звелись,
летять роки і хмари понад ними.
Нема вже тих, хто бачив їх колись,
все менше тих, хто бачив їх живими...

Ведучий 1: Війна нагадує про себе тисячами обелісків і братських могил. Вони – святиня нашої пам'яті. І скільки б не минуло років і десятиліть від того недільного ранку, коли пролунало страшне слово «війна», вони ніколи не принесуть спокою матерям, діти яких віддали найдорожче – життя у боротьбі з фашистськими загарбниками.

Відеопісня «Дякуємо фронтовикам»

Читець: Упав солдат в бою нерівнім
на трав настелені мости...
Та поклялися друзі вірні
до Перемоги з ним прийти.

Й таки прийшли. О тій годині,
коли настав кінець війни,
він розписався у Берліні
своїм багнетом на стіні.

Коли ж додому повертали,
звільнивши від напруги світ,
до праці вільні друзі стали,
а він підвівся на граніт.

Підвівсь і став як образ слави
о тих, що ніч перемогли,
щоб діти вільної держави
рівнятися на них могли.

Багато на нашій землі обелісків,
вкарбовані в них золоті імена.

Вклонися, людино, їм низько – низько, -
це пам'ять, яку залишила війна.

Ми пам'ятаєм, хто в лиху добу
в броні важкій віддав останні сили,
ми зараз квіти і терпку журбу

приносим на засмучені могили.

Ведучий 1: Крізь дощі і сніги, крізь роки й лихоліття говорять з нами ті, хто

не посміхнеться сьогодні, не зустріне більш весни...

Поклоніться ж тим, хто поліг у бою,
хто покрив землю рідну собою,
поклонімося всім, хто впав у бою,
хто відстояв нашу свободу.

Разом: Це потрібно не мертвим,
це потрібно живим.

Ведучий 2: Про подвиг безіменний всього не вимовить словами,
лиш тільки серце може розказати.
Але воно, на жаль, не має мови,
лиш має біль, тому я прошу всіх
хвилиною мовчання полеглих вшанувати.

(Хвилина мовчання)

Ведучий 1: Символ Дня пам'яті та примирення – червоний мак та гасло «1939 – 1945. Ніколи знову». І розквітають біля сердець жителів планети мальовничі червоні маки – символ пам'яті та скорботи. Краплинки живої солдатської крові, що за легендою розквітають на місці самих запеклих кривавих боїв, де полягли бійці, боронивши рідний край. Образ маку нерідко символізує козака, що героїчно загинув, боронячи Україну. Як символ пам'яті жертв війни червоний мак вперше використано в Україні на заходах, приурочених до річниці завершення Другої світової війни у 2014 році.

Пісня «Маки червоні»

Ведучий 2: Хай червоний мак на грудях у кожного буде свідченням того, що ми ніколи не забудемо жертв війни. На жаль, наша війна за велику перемогу ще не завершилася.

Учитель: Фашизм – одна з найбільших хвороб людства. Ключовими ознаками фашизму є: культ особистості, зневага до людських цінностей, систематичне нехтування правами людини, культ війни та сили, зовнішня агресія. Ці ознаки об'єднують і Третій Рейх у минулому, і пануючий тепер у росії режим. Одним із виявів зазначених ознак у випадку з путінською росією є її агресія проти України. Українці протистоять цій агресії, але, як і у випадку з фашизмом у середині ХХ століття, протистояти потрібно, об'єднавши сили всього демократичного світу. Єдність перед обличчям ворога має стати усвідомленою необхідністю і є запорукою перемоги. Багато рідних, знайомих сьогодні відстоюють наше право на вільне життя і вільний вибір на сході України. (*Світлини зі сходу України*). Низький уклін їм за їхню мужність і силу духу.

Учитель: На дошці висить один із символів нашої країни – український вінок. В ньому уплетено 24 стрічки, по кількості областей України і автономної Республіки Крим.

- Якою ви хочете бачити нашу державу? (*Учні називають: єдиною, соборною, красивою, квітучою, співучою, мирною...*)

- Найголовніше, діти, це мирне небо над головою і спокій у нашій державі.

Учень: Багато країн є на нашій Землі!
І в кожній країні є діти малі.
З волоссям чорнявим, русявим, білявим,
З волоссям без кучерів і кучерявим.
Дарма, що в них різного кольору шкіра,
Та усмішка в діток однаково-щира,
І всі вони, наче квітки в букеті,
Життя прикрашають на нашій планеті.

Учениця: Ми хочемо без воєн жити,
Хай буде мир на всій землі!
За мир, щоб сміятись!
За мир, щоб трудитись!
За мир, щоб троянди цвіли!
Щоб жито буяло і діти росли!

Вечір пам'яті до Дня пам'яті жертв голодомору 1932-1933 рр.
«Жнива скорботи»

***Мета:** Поглибити знання учнів про роки голодомору в Україні та його наслідки для українського народу; показати, що це була цілеспрямована політика з метою ліквідації української нації, позбавлення українців історичної пам'яті; розвивати вміння виступати перед аудиторією, продовжити формування навичок критичного мислення; виховувати громадянську свідомість, повагу до історичного минулого свого народу, непримиренність до насилля, почуття співпереживання.*

***Обладнання:** образ Божої Матері, прикрашений вишитим рушником (бажано чорними і червоними нитками або тільки чорними). Усі ведучі – в темному одязі. Навколо на столиках стоять чорнобривці, різноколірне кленове листя, кетяги калини і чорні стрічки, хлібина, свічки. Записи дзвонів. На столі – велика чорна хустина розстелена, надписи «1932», «1933», розтяжка «Жнива скорботи», презентація, тематичні відеоролики, аудіозаписи.*

(З обох боків сцени виходять маленька дитина зі свічкою в руках і учениця в ролі України – в чорній накидці поверх українського костюма; звучить «Аве Марія» Шуберта)

Україна: Хто се? Чий голос щоночі просить?

Дитина: Хлібця! Хлібчика дай! Мамо, матусю! Крихітку хлібця!

Україна: Хто водить за мною запаленими очима – криницями, очима, у які переливалися всі страждання, муки й скорботи роду людського, і розпинає душу мою на хресті всевишньої печалі? Чий же це мільйонноголосий стогін у мені? Хто щоночі будить, стогне, плаче і веде в холодну ріку, де розлилися не води, а сльози мого народу? У ній ні дна, ні берегів...

Дівчинка: Це моя запалена поминальна свіча по тих мільйонах українців, по жертвах страшного голодомору в Україні 1932-1933 рр. Час неблаганний... Місяці за місяцями, роки за роками відпливають у небуття. Тільки пам'ять назавжди залишається з нами.

(Україна підходить до дитини, обіймає за плечі і виходять)

Учень: У той рік зазімали зозулі,
накувавши знедолений вік,
у той рік і гілля, і коріння -
все трощив буревій навкруги...
І стоїть ще й тепер Україна,
як скорботна німа край могил.

Учень: Пекельні цифри та слова
у серце б'ють, неначе молот.
Немов прокляття, ожива
рік тридцять третій...
Голод,голод...

Згадай усе ти, щоб воздять
близьким і дальнім людоморам.
...Хоч радість легше пам'ятать,
та треба пам'ятать і горе.

Учень: Не звільняється пам'ять
відлунює знову роками.
Я зітхну...Запалю обгорілу свічу.
Помічаю: не замки – твердині,
не храми – скам'янілий чорнозем, -
потріскані стіни плачу.
Придивляюсь: «Вкраїна,
двадцять перше століття...»
І не рік, а криваве клеймо:
«тридцять три».

Ведучий: 1933 рік... Сонце сходило над холодними за довгу зиму полями,
сідало за обрій кольору крові і не впізнавало землю. Чорне вороння зграями
ширяло над селами, зацепініми в тяжкому смертному сні. Танули на
широтах України важкі сніги 1933 року. Чи була того року весна? Чи
прилетіли до знайомих людських осель довірливі лелеки? Чи співали
травневими ночами у вербах над річками солов'ї? Ніхто того не пам'ятає
сьогодні. Пам'ятають інше...

Л. Бондарева, документальний фільм «Колос правди»

Учень: Не шумлять явори над дорогами,
лиш пеньки світляками горять,
безгоміння над голими луками,
спить сплюндрована рідна земля.
І от приходять тридцять третій рік,
його проклятим називали люди,
В коморах, клунях, кожен кут, засік
мітла червона вимела усюди.

Учень: В колгосп погнали коні та воли,
вози, плуги та борони забрали,
одних людей на північ повезли,
а інших смерть голодна доконала.
Була зима холодна, крижана,
над селами метіллю лютувала,
отари сиві в небі вітер гнав,
заметів білих намітав овали.

Учень: У виводах вовками завивав,
мороз шибки розмалював квітками,
в холодній хаті скорбна, ледь жива
сиділа мати з меншими дітками.
А старших голод десь погнав у світ -
у Туркестан, Сибір, ліси Уралу,

в печі спалили саж, повітку, пліт,
худобу й збіжжя гайдуки забрали.

Учень: А батько на Тамбовщину повіз
останній одяг на зерно міняти,
не бачить світу Божого від сліз...
Його вже місяць дожидає мати.
... Почувся стукіт. Двері відчиня...
і біль стискає бідне серце мами,
змарнілий, у лахмітті, без зерна
ледь диба батько пухлими ногами.

(Художнє читання)

«Небо! Поможи! Дай манни небесної погодувати помираючих! Саде!
Сотвори диво! Плоду дай помираючим! Місяцю! Сили дай помираючим!
Земле! Жита дай, гречки дай, проса дай не в липні, а у весняну пору дай!
Господи! Вседержителю наш! Чи ж ти осліп від горя і людських гріхів?!?
Поглянь - червона орда знову жнивує на моїй землі. Глянь на ті покоси!
Таких жнив, такого урожаю світ не знав від сотворіння, таких покосів ще не
бачитиме ні Земля, ні Небо! Подивись на те різнотрав'я, на квіт, на пуп'янки,
на... Господи! Невже і там, у Твоєму раю, є Україна, яку заселяєш від нині
святими душами?! Сину Божий! Ісусе Христе! Спасителю наш! Порятуй від
голодної смерті народ мій, у якого дика саранча забрала все до зернини. Ти ж
умів двома рибинами і п'ятьма хлібинами нагодувати п'ять тисяч. Сотвори
диво – нагодуй! Порятуй! Богородице! Матір наша небесна! Свята Покрово,
покровителько роду святоруського! Куди ж ви всі відійшли? Чого ж
залишили мою землю і нарід мій на поталу червоних дияволів? Чи ж не
бачите, що вони доточують кров із могутнього українського дерева? Чи ж не
бачите криниці, повної українських сліз? Чи ж не бачите, що то не Україна
вже, а велетенська могила?...»

(кладе хліб на стіл, виходить)

Пісня «В пам'ять жертв голодоморів»

Ведучий: Пішов голод Україною. Моторошний парадокс: вмирили на
плодючих чорноземах шанованої світом житниці, вмирили просто поля, на
шляхах, у холодних хатах і на лавицях промерзлих вокзалів, гинули поодинокі
і сім'ями, вилягали роди і села.

(проєктуються слайди пам'ятних знаків жертв голодомору)

Читець: Час пройшов, проминули літа,
вже зітерлись у пам'яті нашій
тих жахливих часів гіркота
і обличчя від голоду павших.
Сільський цвинтар, буяє бур'ян,
на занедбаній братській могилі.
Невже в головах наших туман,
і розвіять його ми не в силі?
Але пам'ять не вмерла, жива,

хоч всі ми заслуговуєм докір...
Ось дідусь промовляє слова,
все згадав, а пройшло ж стільки років...
Хай стоїть на могилі цей хрест,
а на душах хай крига скресає,
хай один відпоки на сто верст,
хай на ньому свіча не згасає.

Україна: (зі свічкою) Господи! Страждання, муки й горе мого народу до
Всевишньої скорботи зарахуй, і біди, й погибель від землі й народу суцього
відведи. Нині, повсякчас, і на віки віків. Відведи! Амінь

Дівчина: Нам милосердя, Господи, подай,
до всіх страждущих і незахищених.
Ми ще від страху і злі, і сліпі,
в душах у нас ще багато що знищено.

Хлопець: Благослови рід людський на Добро!
душі відкрий нам для злагоди й миру!
Щоб на Україні незгод не було!
Нас збережи. І спаси! І помилуй!

Пісня «Моя молитва нехай лине»

1. Я вірю в силу доброти,
добро завжди сильніше злого,
дає наснагу, щоб цвісти
і світлу оберуть дорогу.
Я вірю в силу доброти,
що має долю роботящу,
що хоче. Щоб я, і ти,
і все було у світі краще.
2. Живіть же ви і за тих, хто не зміг жити, радійте і за тих, хто не радітиме
вже ніколи. Пам'ятайте їх!
Хто ж відповідь за смерть дітей голодних?
Кого карать? Кого шукать сьогодні?
3. Голодна смерть, напевно, найстрашніша...
Вона повільна, довга і тяжка.
Жахлива і пекельна, найлютіша,
бо зводить з розуму й така тривка...
А це ж було... і ніде правди діти,
що заподіяли цю смерть більшовики.
Дорослі мерли, старики і діти -
це геноцид кривавої руки.
Щоб наш народ нескорений здолати,
що прагнув волі і в борні стояв.
Його рішили в чорнозем загнати,
щоб голову вже більше не підняв.
Вмирили сім'ї, вмирили села...

- Бо все забрали, що народ зростив.
Статистика доволі невесела...
Мільйони більшовицький кат згубив.
А ті, хто вижив, будуть пам'ятати,
як голодом морили чесний люд.
Бо ж пам'ять у народу не забрати...
й не знищити, не змити наче бруд.
Вона передалась нам генетично,
й жива у нас завжди з маленьких літ.
І буде жити в Україні вічно,
тож хай почує про це цілий світ!
4. Прошли роки, пройшли роки,
минуло все, зітліло.
Та залишилось навіки
те, що й тоді боліло.
5. Той, хто родився до життя,
нехай живе у світі.
Ради України майбуття
хай виростають діти.
6. Хай їх щасливий сміх луна
над рідною землею.
Щоб ані голод, ні війна
не мандрували нею.

Ведуча: Ми закликаємо вас сьогодні згадати у ваших молитвах усіх тих, хто страждав і помер під час великого Голодомору.

Учень: Хай палає свіча...Хай палає,
поєднає нас вона в цей час.
Хай сьогодні спогади лунають...
пам'ять чиста, світла і велична,
пісня й слово хай єднає нас.

Пісня «Свіча»

Ведучий: Наш найсвятіший обов'язок сьогодні – зберегти пам'ять про всіх, хто не дожив, не долюбив, пам'ять про живих і ненароджених. Ніхто не має права про це забути. Ми мусимо пам'ятати про кожного, кого тогочасний режим змусив страждати і гинути страшенною смертю, не дав розквітнути новим паросткам життя, аби цей гіркий досвід минулого ніколи не повторився. Запалимо свічки і хвилиною мовчання вшануємо пам'ять жертв сталінського голодомору.

(Хвилина мовчання)

Ведуча: Хай для всіх людей доброї волі ця хвилина скорботи стане актом поминання і перестороги. Хай подібне не повториться ніколи!

«Миколая зустрічаймо в цей святий величний час»

Мета: ознайомити учнів із традиціями святкування дня святого Миколая в Україні; викликати в дітей позитивний емоційний настрій; поглиблювати знання учнів про свято Миколая; ознайомити дітей із традиціями й обрядами рідного народу; пригадати пісні про Святого Миколая; виховувати любов і повагу до традицій та обрядів рідної України; створити атмосферу добра і дружби; виховувати в учнів чуйність, доброту, доброзичливість, увагу, милосердя, вдячність; формувати соціальну, полікультурну компетентності, розвивати комунікативну, інформаційну компетентності та компетентність творчої діяльності.

Обладнання: дитячі малюнки, фонограми до пісень, ялинка, скринька, листи, різочки, санчата з подарунками, ікона із зображенням святого Миколая, сніжинки, зірочки, мультфільм «Різдвяна казка» (про святого Миколая), костюми героїв, інвентар для ігор, книга «Гріхи».

Мультфільм «Різдвяна казка»

(на фоні звучання спокійної музики учні розповідають вірші):

1. Грудень- місяць наступає,
то й зимі пора вже буде,
зима холоди гукає -
запрягає вітри в путь.
2. Вітри швидко підхопили,
хмару з снігом, холоди,
над землею пролетіли,
випав сніг, зима іде.

Танець «За вікном летять сніжинки»

3. Є свято гарне в Україні,
є свято казки чарівне.
Що Миколай в святій ряднині
слухняним ласощі несе.
4. Це свято раз буває в році,
воно ніколи не мине.
Бо Миколай святий із неба
в оселю кожну зазирне.
5. За вікном сніжок летить,
вітром завіває,
тож спішіть усі до нас
на свято Миколая.
6. Ну, а хто сюди прийшов,
раді вас вітати.
Веселіться і радійте
на нашому святі.

7. Маємо чого радіти,
добре знаєте ви, діти,
долетіла до нас вість,
що до нас в дорозі гість.
8. Хто це? Кожен пам'ятай!
Це святий наш Миколай!
Діточок він всіх згадає,
їм дарунки посилає.
Він вже близько, вже іде,
наша пісня хай гуде!

Пісня «Святий Миколай»

9. Жив колись, давно на світі
Десь у Азії юнак,
роздавав дарунки дітям
той багатий одинак.
10. Бідним дітям у потребі
дарувати він любив,
аж Господь вседобрий в небі
Миколая полюбив.
11. Став єпископом всезнаним,
Миколай і чемно жив.
Особливої пошани
він у Бога заслужив.

Пісня «Ішов Миколай»

Ведучий: Свято Миколая до нас, у Київську Русь, прийшло у 1088 – 1089 роках за часі Ярослава.

Ведуча: Історія свідчить, що Миколай жив за часів імператора Костянтина у 4 столітті і був архієпископом у Мирях в Лікії (Мала Азія). Народився він у багатій сім'ї і зріс доброю і чуйною до чужої біди людиною. По смерті батьків він став спадкоємцем великого багатства, яке повністю віддав бідним. Як щедрий Бог із небес, він часто заходив до помешкання хворих людей і обдаровував їх чим міг. Після смерті його було визнано святим, а мощі в 1087 році перевезено у місто Бар, що в Італії, де їх було перезахоронено. І от з того часу у день Ангела Святого Миколая, 19 грудня, ми маємо улюблене всіма свято.

1. Він заходить в кожну хату,
кожен рік іде з дарами,
і не тільки в місяць грудень,
Миколай завжди є з нами.
2. В час, коли на серці скрута,
помоліться Миколаю -
і неспокій як тривожить,
він, повірте, допоможе.
3. Миколая хто лиш любить,

хто лиш помочі прохає, -
він про того не забуде,
кожному допомагає.

4. Він – не вигадка, не казка,
не прекрасна наша мрія.
Миколай – добра та ласка,
він – розрада та надія.

Пісня «Коли наступає...»

Сценка

Мати: Накінець – то, милі діти,
ви діждались тої хвилі,
що з небесного престола
зійде пресвятий Микола.

Батько: А щоб подарунки отримати,
треба гарно вчитися у школі.

Доня: А скажи нам, мамо мила,
де той пресвятий Микола,
тих дарунків дістає,
що так щиро роздає?

Мати: В небі є така скарбниця,
там дарунків – без кінця.
Святий Микола їх бере
і на Землю всі несе.

Тато: Та не лише святий Микола
сходить з небесного престола,
з ним і ангели бувають,
що святому помагають.

танець «Ангели»

Чорт 1: Привіт, дзень добрий, гутентаг!

Вітаєм вас на різний смак.

Нас звать всі Чортом і Антипком,
до вас примчались з самого пекла.

Чорт 2: У вас – зима, в нас – хата тепла,
у вас – мороз за хвіст щипа,
і снігу в очі насипа....

Не дивіться, що я тут гість,
морозить, студить, як на злість.

Танець чортів

(задзвонили дзвони)

Чорт 1: Ой, це вже ангели сходять з неба,
десь би тут сховатись треба.

Ангел 1: Де з молока тече дорога,
де безліч зір, де царство Бога,
я звідти йду і вість веселу

несу у вашу я оселю.

Ангел 2: Тут стане Миколай святий,
він з щирим серцем і дарами
опиниться у залі цій.

(один Чортик чхає)

Ангел 1: Тихо! Хтось тут є, треба подивитись...

(ангели тягнуть чортів за хвости)

Чорт 1: (плаче) Ой – ой – ой! Болить!

Чорт 2: (плаче) Ой – ой – ой! Пусти!

Ангел 2: Ось ці боягузи! Бачите, як сховалися!

Чорт 1 : І зовсім ми не боягузи!

До цих нечемних дітей
з самого пекла ми примчались,
і прутики вербові принесли! (показують)

(бігають по сцені, вибігають в зал, розмахують прутиками, співають пісню)

Чорт 2: Родом я із пекла з різками гнучкими,
мушу чемних цих діток поробити злими.

(Чорт звертається до дітей):

- Моє чортяче шануваннячко вам, любі чортята і чортички, гайда зі мною до пекла.

Хлопчики: Нікуди ми з тобою не підемо!

Чорт (до дівчаток): А ви підете?

Дівчатка: Ні, не підемо!

Дівчинка: Іди собі до своїх. А ми тебе не знали і знати не хочемо!

Чорт 1: Не біда, ми ж познайомились.

Розкажу ще раз тим,
хто, може, нас не зрозумів:
я – маленьке дияволятко,
і диявол в мене татко,
мати – дияволиха,
наробити можемо лиха!

Дівчатка: Наші хлопці – ледацюги,
не вміють робити,
тільки хочуть біля печі
свої боки гріти.

Хлопці: А дівчата цілий рік мелять язиками,
а щоб мамі помагати - в них часу не стане.

(діти грають у «Сніжки»)

Чорт 2 (радісно): Посварив, посварив, кулі вже літають,
і дарунки у дітей всі попропадають.

(забирає дарунки і зникає)

Ведучий: Діти, що будемо робити? Треба подарунки повертати. Адже на них чекають всі діти.

Ангел 1: Щоб повернути подарунки, ви повинні пройти випробування.

Довести, що ви розумні всі та слухняні. Отже, оголошуємо гру «Помічники» і залучаємо до неї учнів 1 – А класу.

Прошу сформувані дві команди по однаковій кількості учасників. Ваше завдання: великою ложкою слід перенести горішки з кошика до великої миски, що на столі. Головна умова – ложку потрібно нести перед собою на витягнутій руці так, щоб вона не випала. Таким чином, ми допоможемо мамі приготувати смачні пиріжки. Готові? (звучить музика, проводиться гра)

Ангел 2: Діти дуже старалися, молодці! Зразу видно, що завжди готові допомогти вдома по господарству. А ми продовжуємо і запрошуємо 1 – Б клас до гри «Попелюшка». На підносах для вас перемішані горох і квасоля. Ваше завдання – відокремити одне від одного. Яка команда швидше справиться – та і перемогла. Зрозуміли? (звучить музика, проводиться гра)

Ангел 1: Молодці, проте краще із завданням справилася ось ця команда (вказує переможця). Вона сьогодні – переможець.

Ангел 2: А щоб наш непроханий гість – чортик не сумнівався в наших вчинках, то продовжимо наші ігри і запрошуємо учнів 2 – А класу до змагань. Для вас трішки складніше завдання. Перед вами дві корзини. Отже потрібно дві команди. Бачимо скрізь розкидані сніжки. Нам їх потрібно якнайшвидше зібрати, покласти в корзину і сказати при цьому добрі, ввічливі слова. Бажано ці слова не повторювати. Готові?

(звучить музика, проводиться гра)

Ангел 1: Я знав, що із цим завданням наші учні чудово справляються. А на завершення прошу учнів 2 – Б класу до ще однієї цікавої розваги. Гра називається «Нагодуй сусіда». Нам потрібно 4 учні, які сідають один навпроти одного. Їм зав'язуємо очі, підв'язуємо нагрудники (щоб не забруднилися), даємо в руки по ложці і чашці з манною кашею. Ваше завдання – нагодувати сусіда. Чия пара швидше і якісніше справиться – та і здобуде перемогу.

(звучить музика, проводиться гра)

Ведуча: Ну що, Антипку, не вдалося тобі зіпсувати нам настрій і свято. Іди зі своїми різочками, спробуй в іншому місці знайти неслухняних дітей.

Згинь з очей, нечиста сило,
в цю хвилину пропадай,
бо на захист нам приходить
святий угодник – Миколай!

(чортики сумні ідуть геть, тягнучи по підлозі жмут різок)

Ангел 1: Ну, це вже по справжньому виховані діти... Так і запишемо до «Книги земного життя».

Ангел 2: (підходить до Чорта):

Бачив, геть тепер, дарма старався,
ліньохів у нас нема.

Правда, діти, що нема?

Діти: Нема!!!

Чорт 1: Хай ці прутики придбає, хто батькам не помагає.

Ангел 1: Геть, Антипко, то дарма - неслухняних в нас нема.

Правда, діти, що нема?

Діти: Нема!!!

Ангел 2: Геть, Антипко, геть!!! (проганяють)

(звучить спокійна музика)

Ведуча: Дивіться, що там світиться, горить, наче зірка миготить.

(заходять ангели, тягнуть сани з подарунками, за ними йде св. Миколай)

Ангели: (разом) Сніг, сніжок, посипай,
ось і добрий Миколай!

Миколай: Доброго дня, шановна громадо!

нині свято в вашій школі і я вас вітаю!

Гарздів, здоров'я і доброї долі
широ вам бажаю.

Колись в цій школі я вже був,
до праці всіх вас закликав,
наказував вам чесно жити,
від зла тікати, а добро творити.

Прийшов сьогодні знов до вас,
щоб подарунки чемним всім роздати.

(вибігає Чорт, в руках книга «Гріхи»)

Чорт 1: Кому дарунків? Забіякам цим і пустунам?

Боягузам, лінюхам? (сміється)

Чорт 2: Миколаю, зупинися, подарунки заховай,

тут зібрались діти грішні (показує)

Ти нічого їм не дай!

О! Гріхів у них багато!

(одягає окуляри, сідає на краю сцени, відкриває книгу «Гріхи» і читає):

- Ось вчора Гриць тихцем у друга кинув камінцем;

- Іванко бігав над потоком і Ганнусі підбив око;

(другий Чорт забирає книгу і продовжує читати гріхи):

- А малий Андрій до кави своїй мамі всипав солі;

- Павло часто не ходив до школи;

- А Сергійко всіх у класі обзивав і до вчителів кричав.

Нагрішили, нагрішили!!!! Ти дарунків їм не дай!

Дай їх нам, а ми швиденько донесем їх у свій край!

Ангел 1: Ах ти, чого вдерся в нашу хату?

Бачиш, тут святий Миколай,
ану швидко звідси втікай!

Чорт 2: Ні, я вам не помішаю,

я ще щось сказати маю...

Ангел 2: Досить, досить!

Що ти крутиш, баламутиш!

Згинь, нечиста сило!

Геть звідси! (виганяє чортів)

Пісня «Миколай, Миколай, ти до нас завітай»

Ведучий: Свято Миколая святкуємо в цей час,
здійснились всі мрії, Миколай у нас!
Здійснились бажання всієї дітвори,
він приніс малятам дарунки свої!

Миколай: Я дарунки оті просто так не даю,
за всі гарні справи я торбинку свою
розв'язу для дітей, що достойні нагород.
Котрі мають повагу і до буднів, і до свят!

А скажіть – но, милі діти, а чи вмієте ви відгадувати загадки?

Діти: Так, вміємо.

Миколай: Тоді уважно слухайте і відгадуйте:

1. Впаде з неба – не розіб'ється,
впаде в воду – розпливеться. (сніжинка)
2. Летить коник, басує,
полем – долом пустує,
ніхто його не впіймає,
ніхто не загнупдає. (вітер)
3. Голуба хустина, жовтий клубок:
по хустині качається, людям усміхається (небо і сонце)
4. Все літо стояли, зими чекали.
Діждали пори – помчали з гори. (санчата)
5. Узимку всіх скрізь: хапає за ніс,
малує щоки, студить всім боки (мороз)
6. Росте вона додолу головою,
росте вона холодною зимою,
а тільки сонечко засяє -
вона заплаче й помирає. (бурулька)

Бачив, як ви успішно справилися із ігровими завданнями, радий, що тут зібралися, добрі, кмітливі, виховані та чемні учні. Хочу запитати: «А віршики про сьогоднішнє свято знаєте?»

Ангел 1: Святий Миколаю, я впевнена, що ці діти знають дуже багато чудових віршів про це світле свято. Ось присядь, послухай.

1. Коли замерзла річка,
і став біленький гай,
зійшов у темну нічку
на землю Миколай!
2. В небесах, де зорі ясні,
там, де місяць ходить красний,
сонце так яскраво сяє,
Миколай там проживає!
3. Ходить він завжди вночі,
має від дверей ключі,
знає, хто живе і де,

- як себе щодня веде.
4. Чемним діткам, хоч потроху,
в чобітки та у панчохи
він кладе потішки,
а нечемним – мишки.
Хто це? Швидко відгадай!
Це наш любий Миколай!
 5. Святий та добрий Миколай,
до нас у школу завітай,
на нас маленьких подивися
і подарунків всім нам дай!
 6. День святого Миколая
взимку всіх завжди вітає.
Пропонує справжнє свято
Снігом й сонцем привітати.
Він планує все згадати,
щоб зручніше обирати
подарунки для маляток.
 7. Нині святий Миколай
в український прийшов край,
всім, хто чемним був весь час,
всім даруночки роздасть.
 8. Святий отче Миколаю,
щиро ми тебе благаєм,
сповни нині наші просьби,
що на думці ми їх маєм.
 9. Нічка зорі розсипає,
тихо – тихо сніг лягає,
він до кожного віконця
диво дивне наближає.
 10. Любий Миколаю! Прощення прийми,
будемо слухняні, будем чемні ми.
Будем пам'ятати заповіді всі,
хочемо ми жити в щасті і добрі!
 11. Святий отче Миколаю,
мою хату не минай!
Подаруй мені потіху,
і торбину повну сміху.
І здоров'я для родини,
миру ф долі для України!

Миколай: Друзі, я дуже радий, що зустрівся сьогодні з такими чудовими, розумними, добрими дітьми. Он скільки віршів ви знаєте. Молодці! Непомітно промайнув час і вже пора прощатись. Піду до тих дітей, хто нині тяжко хворий і не зміг прийти на наше свято. Понесу і їм подарунки.

Тож настав прощатись час,
залишаю вже я вас.

Будьте добрі й завжди щирі,
живіть у злагоді і мирі!

Швидко мчиться часу лік,
знов прийду я через рік.

На велике, світле свято,
З Миколаєм, любі діти!

Ведуча: Нехай цей ранок, що в школі лине,
принесе запах квіток України.

Нехай ця днина додасть нам сили,
щоб ми Україну завжди любили!

Ангел 1: А ви, діти, дивіться, будьте гарні,
не грішіть і не пустуйте,
щоб слова не стали марні,
за своїм життям слідкуйте.

З неба будемо дивитись,
тож старайтесь не лінитись!

Ангел 2: Настав час і нам прощатися,
а ви один за одного подбайте,
добро і ласку іншим дайте,
і вам сторицею воздасться.

Творіть для інших тільки щастя.

Будьте добрі, а не злі,
щоб усього світу школярі малі
на вас дивились і казали:

«Які ж ці діти України вдалі,
яка ж ця славна Україна,
як в неї кожна ось така дитина».

Святий Миколай: Любі друзі, щиро вас вітаю!

І для кожного з вас гостинчика маю!

(роздача подарунків, ангели допомагають)

Час прощатися, далі вирушаю...

Всім миру, віри, любові бажаю.

Йдіть завжди дорогою добра,
я ж оберігатиму всіх вас від зла.

Ведучий: Ось і минає наше свято, але хай не минає вас ласка Господня і
людська доброта.

Ведуча: Бажаємо, щоб на вашому шляху зустрічалися тільки добрі люди.
Такі, яким був святий Миколай,

Ведучий: Здоровенькі залишайтесь і про нас не забувайте. Дякуємо усім за
свято і до нової зустрічі!

Спортивно-художнє свято «Весела сімейка»

***Мета:** активізувати спортивно-оздоровчу роботу серед учнів, зміцнення здоров'я учнів засобами фізичної культури, розвивати спритність, кмітливість, організованість за допомогою рухливих ігор та естафет.*

1 учень: Сьогодні в школі у нас свято,
чути музику і сміх.
На спортивнім святі нині
ми вітаємо усіх!

2 учень: Спорту день і фізкультури
зустрічаємо ми радо.
Мріє мама, прагне тато,
щоб здоровим росло чадо!

3 учень: Фізкультура, спорт, здоров'я -
речі кожному відомі.
Бути сильним і здоровим -
це найбільша радість в домі.

4 учень: Якщо бути спорту вірним,
то хвороби не пізнаєш,
завжди будеш ти веселим
і в навчанні не відстанеш.

5 учень: Ми сьогодні всіх вітаємо -
молодих, завзятих, юних!
Будьте сильні, будьте гарні!
В цьому спорт всім допоможе!

(під музику «Козацького маршу» у колони по одному виходять команди, шикуються обличчям до суддів і глядачів. Капітани команд рапортують членам журі про готовність до змагань)

Ведучий: Ми вітаємо всіх з цим чудовим святом. Командам бажаємо перемоги і оголошуємо спортивні змагання відкритими. (фанфари)

Визначати переможців
буде в нас журі поважне.
Воно буде, знаєм точно,
об'єктивне та уважне!

Друзі! Спортивні змагання
починати вже пора.
Нумо, дружно всі гукнемо:
«фізкульт – ура!»
та перш ніж будемо змагатись,

нам потрібно привітатись.
Дві команди перед вами,
гасла й назви в них свої.
Привітати вас бажають,
хай оцінить їх журі!

Команда «Дружба»: Ми прийшли сюди сьогодні,
щоб вести запеклий бій.

Тільки ні, не кулаками,
а в веселій, дружній грі!

Наш девіз: «В здоровому тілі – здоровий дух!»

Команда «Богатирі»: Ви команда дуже сильна,
проти вас ми будем грати.

І старатимемось неухильно
вас сьогодні обіграти.

Наш девіз: «Наше здоров'я – у наших руках!»

Ведучий: Дякуємо командам за привітання, а зараз запрошуємо вас на
наступний конкурс «Дружна зарядка».

Раз-два, раз-два -
кроком, кроком, дівтора!

Ми йдемо всі по порядку,
починаємо зарядку!

Захиталися дерева -
то їх вітер розгойдав.

Вліво-вправо без перерви
кожній гілці наказав. (піднімають руки і хитають ними)

Нумо руки перед себе -
круть і круть, немов млинок.

Покрутили, як нам треба, -

Ось і рученькам танок. (крутять руки «млинком» перед грудьми)

Руки вгору ось злетіли,
ніби крила літака.

Вправо-вліво, вправо-вліво –

У нас гімнастика така. (розводять руки в сторони і хитають ними)

Засмутились наші ніжки,

Бо не рухались давно.

Потанцюйте, ніжки, трішки, -

Волю вам ми даємо. (танцюють ногами на місці, руки тримають на поясі)

Простягнемо руки просто -

вийдуть ножиці тепер.

Раз-два-три! Постригли – й досить!

Потім стригти знов почнем! (простягнувши руки вперед долонями

всередину, синхронно рухаючись ними вгору-вниз)
Зараз ми вже пташенята,
Усі присядемо отут.
Будемо дзьобати зернята:
Пальчиками тук-тук-тук! (присівши, стукають пальцями по долоні)

Раз, два, три, стаємо на п'ятку.
Ще – на пальчики, ось так!
Задоволені малятка,
не зупиняться ніяк! (притупують спочатку п'яткою, потім по черзі
відставляють ногу на носок)
Гей, радійте, малюки,
Он на дереві грушки.
Підстрибнемо раз, і знову –
Грушка в ручках – і готово! (піднявши руки вгору, підстрибують на місці та
плескають в долоні)
А тепер давайте, діти,
Ми побігаємо трішки.
Ось туди, а потім звідти.
все, нехай походять ніжки. (біг на місці, ходьба на місці)

Спортивна пісня-композиція

Ведучий: Як бачимо, всі наші учні спортивні, сильні, швидкі та спритні.
Доведемо, це, діти!

Програма подальших змагань:

1. Естафета «Листоноші»
2. Естафета «Швидко передай»
3. Естафета «Кенгуру»
4. Комбінована естафета
5. Естафета парами.
6. Математична естафета.

Ведучий: Ну ось і все, звучить свисток, гра закінчилася щасливо.
Виходять переможці на місток,
вітайте їх, ось наша сила!

Учень: Ми всі здружились, підросли,
разом сміялись, веселились,
разом до перемоги йшли
і свято в школі це здійснилось!

Учень: О, спорт, о, спорт!
Ти просто клас!
Дружіть із ним завжди,

здоров'я, юність, силу дасть
і творчої наснаги!

Ведучий: Слово для привітання та нагородження учасників надається голові
журі _____ (нагородження переможців і учасників)

Ведучий: Сьогоднішній день – це свято здоров'я. Ми гадаємо, що кожен із
тих, хто сьогодні був активним на нашому святі, отримав заряд бадьорості та
зміцнив своє здоров'я. Всім бажаємо, щоб фізкультура та спорт були завжди
вашими друзями, щоб ви всі були веселими та бадьорими, сильними та
спритними, і найголовніше – завжди здоровими!

Сценарій виступу шкільної бригади «За здоровий спосіб життя»

***Мета:** привернути увагу учнів до збереження власного здоров'я як найвищої цінності життя; вчити вести здоровий спосіб життя; виховувати бажання бути здоровими та формувати активну позитивну мотивацію на здоровий спосіб життя.*

1. Вас вітає команда «Здоров'ятко» НВК «Кременецька ЗОШ І – III ступенів № 5 - ДНЗ». Наш девіз: Всі: «Наше здоров'я – у наших руках».

2. Відомо всім, що здоров'я – це найбільше багатство людини і воно потрібне всім, щоб радіти, сміятись, насолоджуватись життям. Воно залежить від того, як ми поведимось, де живемо, що їмо, як вчимось, як вміємо товаришувати. Здоров'я треба вміти берегти.

3. Здавна людям всім відомо,
що приємно бути здоровим.
Тільки треба добре знати,
як здоровими нам стати.

Пісня-танець «Гімн здоров'ю»

Здоров'я – основа усього на світі,
здоровими бути бажають всі діти.
Тому, про здоров'я піклуйся щодня
і май про це тверді й надійні знання!
Здоров'я фізичне формуймо в труді,
накачуймо м'язи міцні і тверді.
Здоров'я психічне – це мозку робота,
усе це про себе і інших турбота.
Здоров'я суспільне – це спосіб життя,
уміння в суспільстві знайти співжиття.
Людиною бути кругом і завжди,
до сотні прожити, не знати біди!

1. Здоров'я – це найбільше багатство людини.
2. Воно потрібне всім: старим, зрілим, юним.
3. Здоров'я потрібне, щоб насолоджуватись життям, радіти його кожній миті.
4. Воно залежить від нашого способу життя, поведінки, місця життя.
5. Професії, їжі, навчання, наявності товаришів.
6. Сну, відпочинку.
7. Спадковості, статі, віку, досвіду і розуміння його важливості.

Всі: здоров'я потрібно берегти!

1. Бо здоров'я – це:
2. Відмінний фізичний стан організму без неприємних відчуттів;
3. Психологічне і духовне благополуччя і задоволення;

4. Гармонійне і результативне співжиття у людському суспільстві і громаді;
5. Здоров'я – це те безкоштовне багатство, той чудовий спадок, який ми одержуємо від природи;
6. Це той скарб, який не має ціни, адже його не купиш ні за які гроші;
7. Це те, чого ми не бережемо, коли воно є, і безрезультатно шукаємо, коли втрачаємо. Адже народна мудрість каже:

1. Як здорове тіло, то й душі мило.
2. Краще пильнуватись, ніж без кінця лікуватись.
3. Здоровий не знає, який він багатий.
4. Сонце, повітря, вода – наші найкращі друзі.
5. Багато ходити – довго жити.
6. Бережи одяг, поки новий, а здоров'я – поки молодий.
7. Найбільше багатство – здоров'я.

1. Здоров'я маємо – не дбаємо, а втративши – плачемо.
2. Як немає сили, то й світ не милий.
3. Здоровому – завжди здорово.
4. Вартість здоров'я знає той, хто його втратив.
5. В здоровому тілі – здоровий дух.
6. Хто день починає з зарядки, у того справи – в порядку.

Пісня 2 (з рухами і стрічками)

Ми щодня для підзарядки раз, два, три
Всі виконуєм зарядку раз, два, три.
Щоб завжди здорові були,
Про хвороби щоб забули раз, два, раз, два, раз, два, три.
Щоб рости – потрібно їсти раз, два, три,
Якісний білок грам 200 раз, два, три.
Ще жири і вуглеводи,
Вітаміни від природи раз, два, раз, два, раз, два, три.
Про режим не забувати раз, два, три,
Рано лягти, рано встати раз, два, три.
Вчасно справи всі робити,
По законах правди жити раз, два, раз, два, раз, два три.
Кличе сонце на подвір'я раз, два, три,

Можна дітям там побігати раз, два, три.
Руки вгору та донизу,
Вліво, вправо подивися раз, два, раз, два, раз, два три.
Ми крокуємо по колу раз, два, три,
І ніхто не буде хворим раз, два, три.
Зупинились, повернулись,
А тепер всі розімкнулись раз, два, раз, два, раз, два, три.
Нахиляємось, присідаймо раз, два, три

І сусіда не штовхаймо раз, два, три.
Біг на місці починаймо,
Потім трохи пострибаймо раз, два, раз, два, раз, два, три.
І дорослим, і малятам раз, два, три
Спорт подвоює завзяття раз, два, три.
Підростаймо ми у спорті,
Подолоймо всі рекорди раз, два, раз, два, раз, два, три.
(далі дівчинка під №1 виконує акробат. етюд + вправи зі скакалкою під музику)

Одна лінія (плакати):

1. Вчать нас змалку мама й тато
Розмовляти і читати,
Рахувати і писати,
Усіх старших поважати.

2. Вчать всьому, що треба знати,
щоб могли ми працювати.
А хіба не треба вчити,
Як в здоров'ї вік прожити?

3. Що ж сприяє здоров'ю людини? (показ плакатів)

1. Здоровий спосіб життя.
2. Раціональне і здорове харчування.
3. Режим праці і відпочинку.
4. Рухливий і активний спосіб життя.
5. Загартування і зміцнення організму.
6. Емоційна рівновага і гармонія відносин.
7. Здоровий сон і відновлення сил.

4. А що його губить?

1. Погані і шкідливі звички.
2. Гіподинамія.
3. Нераціональне і неякісне харчування.
4. Психічна неврівноваженість.
5. Погана екологія.
6. Невміння жити в соціумі.
7. То ж, звичайно, треба вчитись,
щоб здоровим вік прожити.
Наше щастя у здоров'ї,
у гармонії й любові!

2. Любий друже, пам'ятай! У цьому житті

ВСІ: чи бути здоровим – вирішуєш ти!!!

Спортивно-музична композиція «Що руйнує нам здоров'я?»

Мета: привернути увагу учнів до збереження власного здоров'я як найвищої цінності життя; вчити вести здоровий спосіб життя; виховувати бажання бути здоровими та формувати активну позитивну мотивацію на здоровий спосіб життя.

1. Вітаємо всіх, хто у залі в цей час,
здоров'я берегти закликаємо вас!

2. Слухайте всі! Слухайте нас!
Наша розмова про тебе, Людино!
про здоров'я твоїх нащадків!
І просто про те,
як довше прожить на Землі!

3. Сьогодні ми доведемо вам, що основна цінність людини – здоров'я!

4. Людино! Стань! Зупинись!

5. Ми переступили поріг 21 століття.

6. Чим зустріло воно нас

7. Паління, алкоголь, наркоманія, СНІД.

1. Хто винен?

2. Хто винен?

ВСІ: Хто винен???

Пісня:

Про життя своє шкільне
ми вам заспіваєм.

Ми не курим тютюну,
наркотиків не вживаєм.

З алкоголем ми не дружим,
любим солоденьке.

Їжа без радіонуклідів -
все дуже смачненьке.

Щоб здоров'я берегти -
ми усім бажаєм!

До здорового життя

усіх закликаєм! (показ плакату «Здоров'я – дорожче за золото»)

1. «Прекрасне - це життя, прекрасна людина, що живе в мирі з собою – це та людина, в якій ви бачите життя», - говорив Микола Чернишевський.

2. Але не всі люди однакові. Одні дотримуються правил добропорядного життя

3. Інші ступають на слизьку стежку.

4. Можливо, ти вже знаєш присмак тютюнового диму, а, може, перебуваєш

на відстані протягнутої руки від першої цигарки? Зупинись!

5. За висновками експертів МОЗ, смертність у молодому віці серед курців на 30 – 80 % вища, ніж серед некурців.

6. Серед хворих раком різних форм – 95 % - курці.

7. Смертність від раку легень серед тих, хто палить, у 20 разів вища. В Україні від хвороб, пов'язаних із вживанням тютюну, помирає близько 120 тисяч людей на рік.

1. Усього щорічно у світі від хвороб, пов'язаних з тютюнопалінням, помирає 2,5 млн. людей, тобто 1 людина кожних 13 секунд.

(показують плакат «Цигаркам – ні!»)

2. Поряд з тютюнопалінням іде алкоголізм.

3. Сьогодні 5 % усіх смертей у світі серед молоді віком від 15 до 29 років спричинені вживанням алкоголю.

4. Від алкогольної залежності в світі страждає понад 140 млн. осіб. В Україні ця цифра сягає понад 1 млн.

5. Споживання алкогольних напоїв у молодості – одна з причин морального падіння, зараження венеричними хворобами.

6. До половини перших абортів – результат випадкових зв'язків, які відбувалися у стані сп'яніння.

7. 20% побутових і 46 % вуличних травм пов'язані з алкоголізмом, від 11 % до 18% виробничих травм, 70% самогубств вчиняються у стані сп'яніння.

(показують плакат «Ні шкідливим звичкам!»)

1. Я хочу достукатись до вашого сумління. Відкрийте двері!

2. Відкривайте очі!

3. Відкривайте вікна!

4. Відкривайте серце!

5. Не будьте байдужими до себе.

6. Беріть приклад з нас! (спортивно-музична композиція)

1. Який чудовий в барвах квітів й сонця дарований нам Богом світ!

Але й страшний. Це – війни, голод, стронцій, це, зрештою, хвороба віку – СНІД.

2. Як злодій, він підкрався непомітно -
провісник чорний горя і біди,
і злісно гасить в наших душах світло,
і радість убиває назавжди.

3. Ось дівчина. Прекрасна, мов богиня,
як вишенька цвіла завжди вона.

А нині – все.

вона вмирає, гине,

і порятунку їй уже нема.

4. Ось хлопець. Був він гарний, дужий.
сьогодні сповнений стражданнями ущерть.
Він хоче жити, хоче дуже-дуже,
та поряд з ним стоїть з косою смерть.

5. Ось немовля.
Кому воно ще винне,
що із колиски просто йде у гріб?
Гріхи батьків, недогляд чийсь злочинний -
і вже його вбиває лютий СНІД.

6. Ще тільки вчора нам усім здавалось,
що він десь там – в далекій далині.
А він вже тут. Стрімка його навала
по українській котиться землі.

7. І тьма бацил штурмує наше тіло,
захланно п'є гарячу нашу кров.
Своє пекельне, смертоносне діло
непчинно робить знов, і знов, і знов.

1. Відомо, що близько 80% хворих та інфікованих – це наркомани.
2. Серед хворих СНІДом та інфікованих ВІЛ основну масу складають люди в сексуально активному віці – 20-49 років.
3. Найбільше хворих у США, Канаді, Бразилії.
4. Не обминула біда й Україну. Найбільше ВІЛ інфікованих, хворих та померлих на СНІД зареєстровано у Дніпропетровській, Донецькій, Харківській, Запорізькій областях та Криму.
5. А сумний рекорд встановили міста Київ та Одеса.
6. За світовою статистикою щогодини інфікуються 100 осіб і щогодини вмирає 1 дитина.(показ плакату «Ми – проти СНІДу»)

1. Нас мучить вина за страшне покоління,
нас мучить вина за спаплюжене небо.
І ти не обтяжуй наше сумління
важкою й страшною виною за тебе.

2. А в світі – провина й покара,
а в світі – вогонь і вода.
Зупинись, сліпа отаро,
бо ж планета іще молода.

3. Хай у світі молитви й прокльони
кожен рве і хапає собі.
Зупинись, ще поки дзвони
не заплакали по тобі.

4. Щоб «Хто винен?» хвилина остання
не кричала у вись небесам.

Щоб у відповідь на питання «Хто винен?»
не почути зловіще «Ти сам!!!»

ВСІ: Ти сам!!!

5. «Хто не цінує життя, той його не заслужив.» Це слова Леонардо да Вінчі.

6. Дорослі! Не будьте байдужими, коли бачите згубне поширення
алкоголізму серед молоді.

7. Тютюнопаління.

1. Нарокманії.

2. Пам'ятайте, що ваша власна поведінка для дітей та підлітків є зразком для
наслідування.

3. Адже алкоголь, нікотин, наркотики і здоров'я у будь –якому віці –
несумісні.

4. В здоровому тілі – здоровий дух.

ВСІ: Здоровому – все здорове!

5. Ми народились, щоб жити і рости.

6. Щоб будувати життя нове собі.

7. Для цього ми не палимо, не п'ємо.

1. І все найкраще від життя беремо.

2. Тож треба взяти й вам до тями: здоров'я, радість – це добро.

3. Усе залежить лиш від нас із вами.

ВСІ: Здорові ми – здоровий весь народ! (заключна пісня, вихід)

Список використаної літератури:

1. Барка В. К. Жовтий князь: роман/ В. К. Барка. –К. : Київ. Правда, 2003.- 320с.2. Самчук У. О. Марія. Хроніка одного життя: УласСамчук, підгот. Тексту та післямова С. П. Пінчука.-К.: Укр.письменник. 1999.-189с.
2. Виховні заходи: національно-патріотичне виховання/ упоряд. Н.Чиренко.-К.: «Вид. група «Шк. світ», 2015. – 192 с.
3. Збірник сценаріїв виховних заходів викладачів Луцького педагогічного коледжу / Упр. освіти і науки. Волин. обл. держ. адмін.; Луцьк. пед. коледж ; Редкол.: Н. В. Іванова (ред.) [та ін.].
4. Кращі зимові свята / Упоряд. О.В. Гроїнська. – Х.: Вид-во «Ранок», 2009. 176 с. – (Шкільне свято)
5. Кульчицька О.М. Свято в школі. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 96 с.
6. Кульчицька О.М. Шкільні свята: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан. 2005. – 160 с.
7. Макаренко О.П. Стежками минувшини: Дітям про звичаєву обрядовість.- Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 160 с.
8. Пістун Тамара Душі криниця: Сценарії. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. – 112 с.
9. Пістун Т.В. «Свою Україну любіть...», - Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2014. – 176 с.
- 10.Пістун Т.В. Святий правічний наш народ: Сценарії виховних заходів. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2010. – 80 с.
- 11.Сарненський педагогічний коледж РДГУ. Бібліотека. Збірник цитат. «Золотослів» педагогічних думок В. Сухомлинського. – 23 с.
- 12.Хоміч Міла. Вітри на кобзі виграють. Сценарії літературних вечорів та шкільних свят. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. – 96 с.
- 13.Шкільні виховні заходи. Вип.4 / Упоряд. О.П.Ензельт.- Харків-Тернопіль: Видавництво «Ранок», 2010.- 192с.- (Серія «День святковий»).
- 14.Шкільне веселе свято. Сценарії (на допомогу педагогічним працівникам загальноосвітніх шкіл усіх рівнів) / Упоряд. О.В.Гноїнська. – Х.: Ранок-НТ, 2006. – 320 с. – (Дивограй)
- 15.<https://naurok.com.ua/urok-andri-vski-vechornici-231121.html>
- 16.<https://vseosvita.ua/library/embed/01000w7k-e575.docx.html>
- 17.<https://naurok.com.ua/andri-vski-vechornici-na-suchasniy-lad-131367.html>
- 18.<https://naurok.com.ua/urok-andri-vski-vechornici-231121.html>